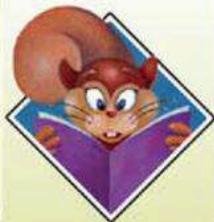

للسُّعُود

هزار (١١١)
٢٠٠٨
ثيلون
بها (٥٠٠) دينار

سوپاسی بُو و دزارهتا رهوشەنپیری یا
حکومهتا هەرینما کوردستانی ژ بُو
هاریکاریا وان د چاپکرنا کۆفشارا سقۇره دا

نورهان بەدرخان - مەررووا سەديق

ئارام لوقمان - سیدرا لوقمان - ئىسماعىل لوقمان

ەنگەمەن ئەنۋەر شەھەر و اڭيالىنىڭ

خودانىتى نىمتىارى
فاضل عمر صالح

**سەرئىنسىكار
سەلام بالاي**

تىلەفون: 040-2615
موبائل: 4594462

سەرىنەر ئەنۋەر
پەروين عبدالعزيز

پەداچۇونا زمانىتى
مهىسىد خالد گولى

ەدرەھىانا ھونەرى
محمد ملا حمدى
mehemed_sersink@yahoo.com

نىڭكاركىش
نەحمد بىرى
ehmedbir@yahoo.com

تىلەفون: 040-192-192
سەھۈرە ل سەر تۇرا نىنتەرنېتىتى
www.eduhok.net/sivore

sivore@eduhok.net
sivore_duhok@yahoo.com

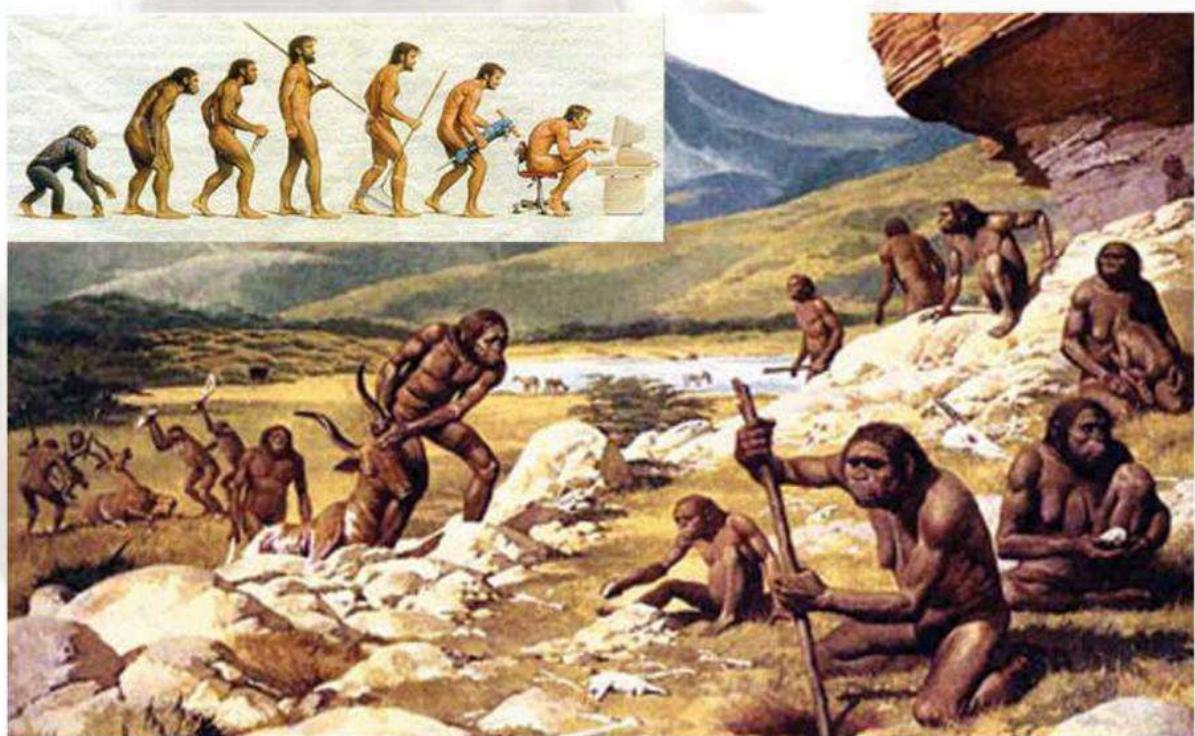

بەلاقىكىرىنىڭىز
نىڭكاركىش
تەلەقىت بازىرەقانىدا دەرىزكى
موبائل: 040-9-05
nezar_doski@yahoo.com

مروقی کرومانيون چیه؟

ممسعود خالد گولی

د قوناغین کاملانبوبونا چهندین هزار ساله‌یین مروقی، سه‌دهمه‌کی مروقد شکه‌فتانقه دزیان. سه‌برترینین فان شکه‌فتانشینان مروقین کرومانيون. نه‌ه مروقیه ل دویماهیا چه‌رخی بهستی (جه‌مه‌دی: ثانکو ل نافبه‌را سه‌دهزار تا بیست و پینج هزار سالان به‌ری نه‌فرو) ل نه‌وروپا دزیان. چونکی پاشمای و شوینوارین قان مروقان بیین ل ده‌فره‌هکی ب نافی (کرومانيون) ل ژیربیا فرهنسا هاتینه دیتن، لهو دبیزنه وان مروقان ژی (مروقین کرومانيون).

نیاسینا قان مروقان بو مه گله‌ک گرنگه؛ چونکی زانیان فه‌کولین لسر کارین وان و هه‌ستیکین وان کرینه و بیین گه‌هشتینه وی نه‌نجامی، کو مروقین کرومانيون زیده ژیر و زانا بوبون. و دبیزنه هم‌گهر نه و نوکه ساخ بان، دا مه‌زنترین زانا، سیاست‌تمه‌دار و بازگانین جیهانی بن.

مروقین کرومانيون ل سه‌دهمه‌کی گله‌ک دزوار دا دزیان، کو دورمان‌دویار وان هه‌می گیانه‌وهرین هوق و درنده بوبون. لی د سر فن چه‌ندی را ژی مروقین کرومانيون نیگارین هونه‌رمه‌ندانه ل سر دیوارین شکه‌فتان دکیشان. نه‌ه نیگاره تا نه‌فرو ژی بیین ماین و مروقی نه‌فروکه منه‌ده‌هوشی زیره‌کی و دسته‌ه‌لیا کاری وان بی هونه‌ریبه.

مروقی کرومانيون ژیانه‌کا جقاکی یا پیشکه‌فتی ژی هه‌بوبو. نه و ب ره‌نگن بنه‌مال بنه‌مال دزیان و ب کومه‌ل کومه‌ل دچوونه نیچیری. نه و هیدی‌هیدی فیری چیکرنا نالاقيقین به‌ری و چه‌کین نوی بوبون. وان سه‌ری تیر و رما ز شاخ و هه‌ستیکین گیانه‌وهران چیدکرن. هه‌روهسا ژنکین وان ژی فیر ببوبون کو که‌فلن گیانه‌وهران ب خوی گه‌مار بدنه و ب شویزنه‌نین کو ژ هه‌ستیان دهاته‌ه چیکرنا، نه و که‌فل ددره‌وین و بو خوه جلک ژی چیدکرن. هوسا نه‌م دبینین کو مروقین کرومانيون گله‌ک ژیر بوبون و گه‌هشتبوونه قوناغه‌کا گله‌ک پیشکه‌فتی ژ کاملانبوبونا ژیارا جقاکی.

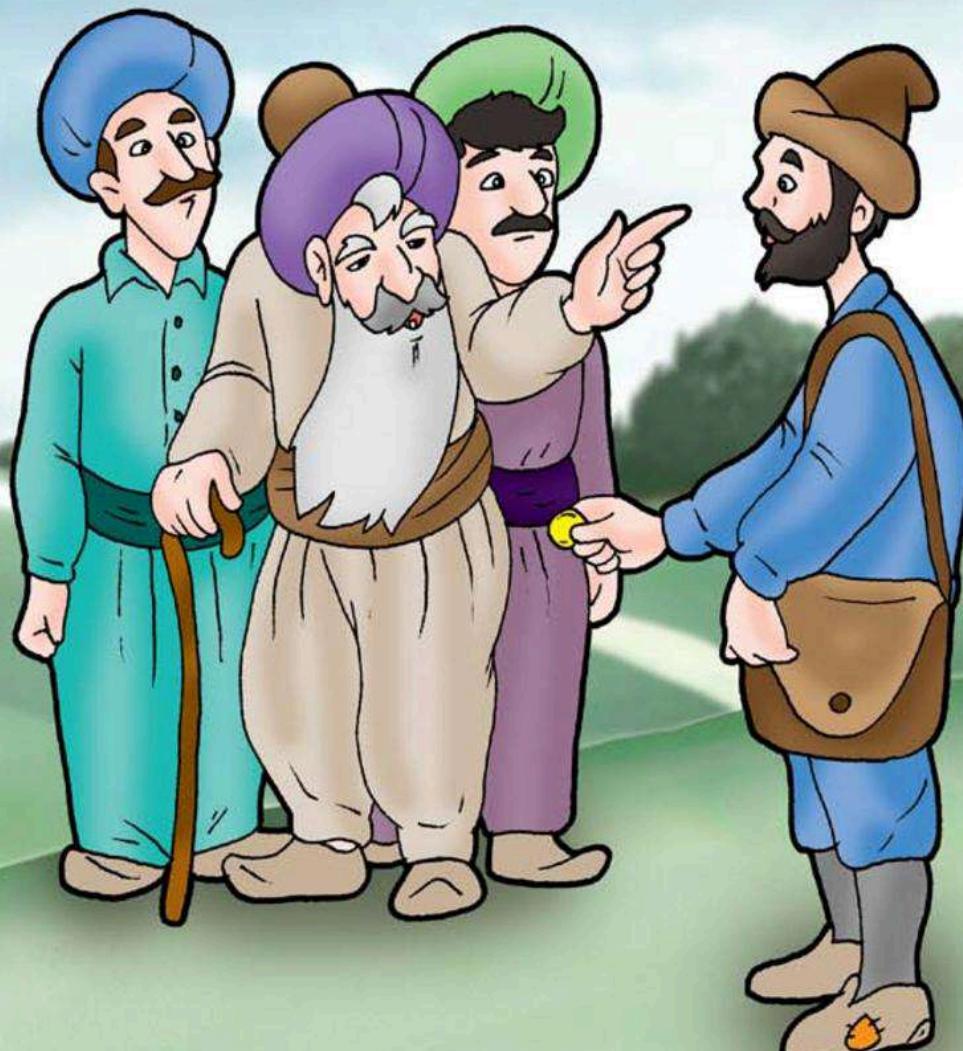

شیره نین پیره میرک

پشکا نیکن

وهر گیران: دلو

زهلامه کی فهقیر زنهک بو خو نینا و خودی کورهک دا وان، ژبه ر بی حالی و فهقیرین وی زهلامی بریار دا بچته گهشته کی دا کهده کی بو خیزاننا خو بکهتن، نهود گهله خیزاننا خو ل سهربیست سالا پیک هاتن، نهگمر روژدک ب سهربان بیست سالانقه چوو وی دهمی نهود نانکو خیزاننا وی یا نازاده و بو وی همیه هه تشتی وی بقیت بکهت... و همه قزینا وی سوزا وی چهندی داین. زهلام چوو گهشتا خو و همه قزین و کوری خو بین کو هیشتا ژین وی نهبوویه هه یقه ک لدویف خو هیلان و گهه شته و هلاته کی ول وی هلاتی ل ناشه کی گمنمی کار کر و خودانی وی ناشی گله ک یی ژی رازی بیو ژبه ر زیره کیا وی د کاری دا.

پشتی بیست سال بورین زلامی گوته خودانی ناشی: من بريار دا بزقرمه مala خو ژبهر کو ههفڑينا من سوژ يا دایه من بیست سالان ل هيقيا من بمينيت و من دقيت بزانم ج ل ويئري دهیته کرن. خودانی ناشی گوت: سالهکا ديزی ل ده من کار بکه.. کا چاوا باب ل کوري خو بستهيه و هسان نه ز يي ل ته بستهمه و من باودري يا ب ته هه.

زلامی گوت: نه ز نه شيم بمينم.. و ددم هات بزقرمه هه ژبهر کو نهفه بیست سال ب سهر ددرکه تنا منهه بورین و ههکه نه ز نه ز قرم مال نهف ساله ههفڑينا من دی مala من هيلىت. خودانی ناشی سی پارچین زيری داني و گوت: ب تنی من نهف پاره يي ههی بهه لگره نه کيمه بو ته.

زلامی هه سی پارچین زيری هه لگرتنا و بهري خو دا گوندی خو و دريکا گوندی دا سی کهس گهشتني، دو ژ وانا گهنج بون و يي سی پير بوب، هه فناسين و دانوستاندن دنافبهرا وان دا پهيدابوو، نه و که سی پير خو په یقه کي نه ئاخفت ب تنی بهري خو ددا چويچکا و دکره کهنى.

زلامی پرسيا رهه ردو گهنجان کر: نهفه ج پيره ميري؟
هه ردو گهنجان برسقا وي دا: نهفه بابي مه يه.

زلامی گوت: بوجي هوسان دکته کهنى؟

گهنجه کي برسق دا و گوت: ژبهر کو هه په یقه کا نه و دناخفيت يا ب بهاي.

زلامی گوت: چهندی و هر دگريت؟

هه ردو گهنجان برسق دان و گوت: ل سهر هه رسته کي پارچه کا زيری و هر دگريت.

زلامی دل خو دا گوت: نه ز لامه کي فه قيرم، ما دی ژ نوکه فه قيرتر لی هيم ههکه من زيره دک دا في پيره ميري بو من بهسه نه ز گوه ل رسته کا وي ببم؟.. دهستي خو دا بهريکا خو و پارچه کا زيری ژي ثينا دهه و دا پيره ميري.

پيره ميري گوت: نه چه د وي رو بباري دا يي ئافا وي رابوو، و بيدنگ بوب.
و بهر دهوم بون ل سهر چوونا خو.

زلامی دل خو دا گوت: پيره ميري کي عنديکي يه زمانی چويچکا دزانيت و بهرام بهر دو - سی

په یقان پارچه کا زيری و هر دگريت! نه رى ما دی ج دی بېزىته من ههکه من پارچا دووی دايى؟

جاره کا دی دهستي خو دريئر کرده بهريکا خو و پارچا دووی يا زيری ثينا دهه و دا دهستي پيره ميري.
پيره ميري گوت: ل وي دهمن تو تهيرى كله خا دبىنى ل ئىسمانان ل دوئر جهه کي دز قرن هه ره
برانى نه وج ل ويئري رو ددهت!.. و بيدنگ بوب.

بهر دهوم بون ل سهر چوونا خو.

زلامی دل خو دا گوت: بهري خو بدنه يي ج دبىزىت، من گلهك جاران تهيرىن كله خا يېن دېتىن و دکهن و نه ز نه راو دستيابىم دا بزانم ج ئارىشه ل ويئري پهيدا بوبويه يانزى ج رو يددەت.

دی پارچا سىي ژي دهمه ژي پيره ميري.. ب فى پارچى يان بىي وي ج ل من كيم و زىدە نابىت.

بو جارا سىي دهستي خو دريئر کرده د بهريکا خو دا و پارچا سىي ئينا دهه و دا دهستي پيره ميري.

پيره ميري نه و پارچا زيری راکر و گوت: بهري هه کاره کي تو بکهى د ميشكى خو دا هه تا بیست و پىنچى بهزميره!.. و بيدنگ بوب.

و ههمى بهر دهوم بون ل سهر چوونا خو و پاشى خاتر ژ هەقدو خواستن و هه رئيکى رېكە جودا گرت.

يا ماي

ياره

و: سیزار مهسعود

کورگیرهکی د سمینارهکن دا کو پتری دوسهد مرؤفان لی ئاماده بوون، ودرقهکا سهد دوّلاری ژ بھريكا خوه ئينا
دەر و ژئى پرسى: كى ژ وە نەف پارديه دېيت؟
دەستىن ھەميان بلند بوون.

کورگيرى گوت: بلا ئەز دى قى پاردى دەمە وە، لى ئەز دى كارهكى كەم پاشى..
وى ئەو سەد دوّلارى قورمچاند و ديسافە پرسىيارا خوه دوباره كر: و نوكە كى ژ وە نەف پارديه دېيت?
دەستىن ھەميان ديسان بلند بوون.

وى ئەو پارى قورمچى ئىخستە بن پىن خود و پىلاقا خوه لى سەر لەيزاند، و پاشى ئەو پارى قىرىزى و قورمچى
و ھەرمى ھەلگرتەقە و ديسان پرسىيار ژ ئاماده بويان كر: و نوكە كى ژ وە ئەو پارديه دېيت?
ديسان دەستىن ھەميان بلند بوونەفه.

کورگيرى گوت: ھەفالان.. دسەر ئان ھەمى بەلايىن كو ب سەرى قى پاردى ژى هاتين، ھەر وە ئەو قىا: چونكى
ج ژ بھايى وى كىم نەبۈويە.
و بەرددوامى دا ئاخفتنا خود و گوت: ب راستى ژى، ژيان ب قى رەنگى يە. ئەم گەلەك جاران ب ئەنجامداانا
ھەندەك كاران رادبىن. دېھر را ئارىشە بۇ مە چىدبن، ئەم دچەمېيىن، ئەم دقولمچىن، ئەم ب ئەردى دكەقىن، و
ئەم ھزر دكەين كو ئىدى كەسى ئەم نەقىيىن و بھايى فلسەكى سور د مە نەمايە.. لى نەھاسىيە، سەرەرايى وان
ھەمى بەلايىن كو بسەرى مە دھىن، ئەم ھەر بھايى خوه ژ دەست نادەين، و ھېشتا ژى بۇ وان كەسىن كو ئەم
دەقىيىن، ئەم بھادار و خودان رىزىن.

زقستان

خو دگه ل زقستانی گوهاست
زقستان سر و سه قمه

روینن خوار بهر سپین هه رددم
با و باروّه و توفان
ل هه زارا زبده دکه ن کوقان
بکن بهر خوه جل و گلداک
دا لاشن وه نه بت قورمك
جل و گلداک شه رم نينه
بلا لوما بکه ن خهم نينه
نه روینن سه ره نه ردی ته زی
پاشی سود ناکه ت بین خودرن
باش گوه بدن خوه و بچویکا
دا لاش نه که قت بهر چیکا
 بشون دهست و چاوه و جلا
دا پیاریز ن ژ نیش و کولا
دیزیت حکمه ت ژ دلسوتون
بو خوه و هرگرن چه ند گوتون
نه ز ددهم وه ئاموزنگارا
دا خوهش بت زیارا زارا

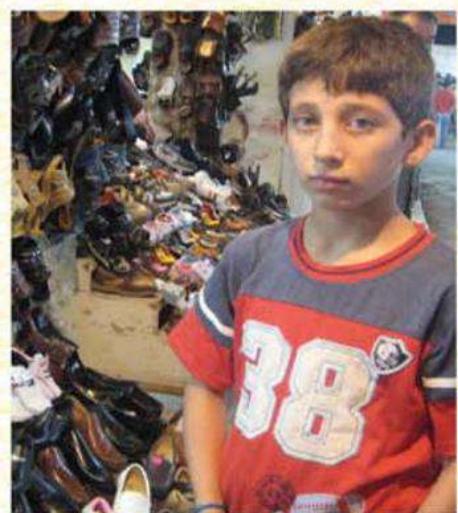
حکمه ت مدهمه حسین

نهی خه لکین گوندین دور چیای
پر که ن دیهین چلی و گیای
کوم که ن ئالفن په زی خوه
دشتیت ژ دل بکه ن کاری خوه
خر که ن بو خوه قويت و قوييات
ژ به ری بیز ن زقستان هات
پایيزی خاترا خوه ژ مه خواست
خو دگه ل زقستانی گوهاست

بەرھەقىيەن زارۋەكان بە جەڭن و سالا نوي يا خواندۇنى

فوتو: هيرما

زاروکانه به زمانی

سیزه‌گی به‌نامهٔ زاروکا [زانآ ماده سه‌شنبه]

من د قیمت ببمه زانا . .

دیدار: هیزا و میس

زانآ نیک ژ پیشکیشکارین به‌نامهٔ زاروکانه ل (Duhok.tv). ل سالا (۱۹۹۵) ل دهوكى ژ دايك بوويه و ئەقە پتر ژ سالهکى يه ل به‌نامهٔ زاروکان ودك بىزەر كار دكهت. و نوکه قوتابىي پۆلا حەفتى يه ل قوتابخانا (بزاف) يا بنەرەت. مه قىا ل كۆفارا مه بېيتە مىھقان و چەند پرسىياران ژى بکەين.

* دهستپیکا ته چهوا بwoo کو تو بوویه بیزدر؟

- من (هیدار) د بهنامه‌ی دا دیت ئه و ب تنی کور بwoo د ناڭ بیزه‌رین بهنامه‌ی دا، لهوما من حەز کر ببىمە هەقائى وي و ئەز چوومە تىلەقزىيۇنى و ئەز پەر ز ھەيقەكى مامە د تاقىكىنى دا و پاشى ئىكەم جار من راپورتا (قىسىتەقانلىق سالانه يىن پەروەردە) يى پېشکىش كر.

* تو نوكە كىز گۆشا پېشکىش دكەي؟

- گۆشا بەختى خۆ بجه ربىنە و داخوازىيىن زارۇكان. و ئەز لدويف خشتى كارى د حەفتىي دا (۲) رۆزان دەچمە بهنامە.

* تو چەوا فير بوو؟

- ب هارىكاريا مامۆستا (پەروين)ى و هەقلان (ھىزا و مللەتى) ئەز فيرى بیزه‌رین بووم.

* تو حەز ز سقۇرە دكەي؟

- بەلى، دەمى ئەز يى بچويك وينى من د بەرپەرى (بشكۈزىن سقۇرە) دا بەلاڭ ببwoo، لهوما كۆفارا سقۇرە هەقلا من يا ھەرددەمە.

* تە دېلىت ل پاشەرۇزى بىيە ج؟

- من دېلىت ببىمە زانا د بوارەكى تايىبەت دا.

* سوپاس بۇ تە و سەركەفتى بى.

- سوپاس بۇ سقۇرە ڙى، كۆفارا مە يا جوان.

ئە بازىرەتىق

قامىشلو

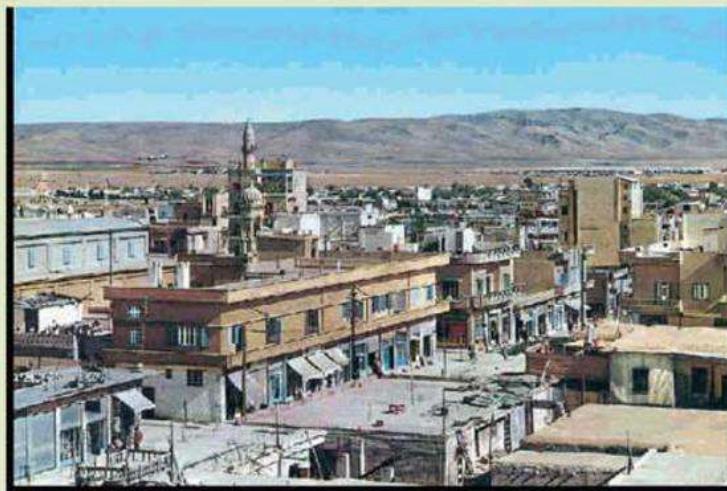
قامىشلو ئىك ژ بازىرەن سەرەكىيەن رۆژنافايى كوردىستانى (كوردىستان سورىي) يە، ب مەلەندى بزاقا رەوشەنبىرى و نەتهوايەتىا كوردى ل قى پارچا و دلاتى دھىيەتە نىاسىن.

قامىشلو د سالىن داوىيى دو روودانىن گرنگ د دېرۋەكا خۇ دا تۆماركىن: سەرەلدانا ۱۲ انادارا ۲۰۰۴ دىزى رېيما زۆردارا سورى و گوللهبارانكىدا پشكدارىن ناھەنگا نەورۇزا ۲۰۰۸ ژ ئالىيى رەشەكىن رېيما سورى قە، د ھەر دو روودانان دا هەزمارەك ژ خەلکى بازىرى شەھىد و بىرىندار بۇون.

کوردستان

بەرهەقکرن: موسەدەق تۆقى

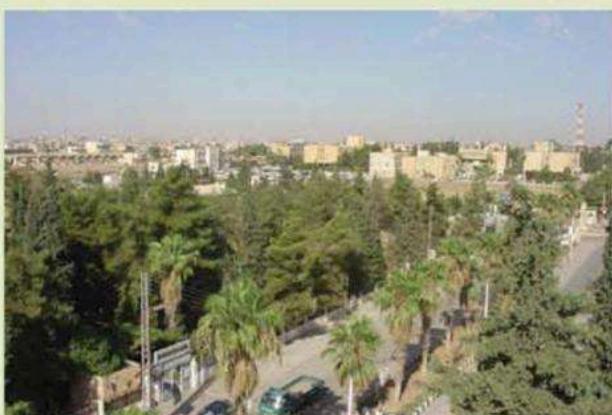

قاميشلو بازىرەكى نوييە، ل تەباخا ۱۹۲۶ يەكمىن ئاپاھىيىن لەشكەرگەھەكا فەنسى و چەند فەرمانگەھەكىن كارگىرى لى هاتىنە ئاپاكرن، بەرى وي زى ل سالا ۱۹۲۵ قايمەقامىن نەسيبىنى ب نافى قەدورى بەگ ژ دەست زولا رېيما تۈركىا رەفيه قى جەي خانىيەك و ئاشەكى ئاقى ل قى جەي ئاپا كرييە، پاشتە خەلکەك ژ چەندىن جە دەفەرین دى هاتىنە قاميشلو و لى ئاڭجىبۇونە د دەمەكى كىم دا بازىر مەزن بۇويە.

قاميشلو دەھقىتە هەرئىما جزىرى د ناد وەلاتى سورى دا، تىن ۲ کم ژ بازىرە ئەسپىبىنى (باکورى كوردىستانى) دوورە. ل سەر كنارىن رووبارى (جەقچەق) هاتىنە ئاپاكرن، ئەۋ رووبارە ژ باکورى كوردىستانى دەھىت. سەقاينى دەڤەرا قاميشلو ل زەستانى سار و بارانىيە و ل ھافىنى گەرم و ھشە. رېزدىيا ئاقىن ياباران بارىنى د سالى دا (۴۴۴م). دەفەرەدا ئاپاكارە ب گەلەك رەنگىن بەرھەمىن چاندىنى.

قاميشلو ل شوباتا ۱۹۲۷ يى بوويە قەزايىكە سەر ب پارىزگەھە دېرەزورى قە، ل سالا ۱۹۲۰ هەرئىما جزىرى بۇويە پارىزگەھ و بازىرە حەسەكە بۇويە مەلبەندى پارىزگەھەن و قاميشلو ژى بوويە قەزايىكە سەر ب قى پارىزگەھەن قە. پەيچا قاميشلو ژ قاميش (رەنگە روودەكى مەزنە ل جەيىن ئاقى شىن دېبىت) دەگەل لو يانلى (نانكى جەي وى) پىك دەھىت، بەرى ئاپاكرن و مەزنبۇونا بازىرە ئەۋ جەي يى ئاپاكارە ب روودەكى (قاميش)ى. پرانىا پىكەتا خەلکى بازىرە كوردىن و يىن دى عەرب و سريان و ئەرمەن لى دېن.

نەو بازىرە قاميشلو ل سەر رووبەرى ۲۸ کم ھاتىنە ئاپاكرن، ل سەر ھەشت كەرتىن ئاڭجىبۇونە ھاتىنە ليڭەكىن، ئەو ژى دىنە ۲۸ تاخ، سەرزمىرا بازىرە ل دووق ئامارا ۲۰۰۳ ئەسەن.

گوتن و کریار

نېيىسىن: عارف خەتىب

و: خىرىھ بۇزازىنى

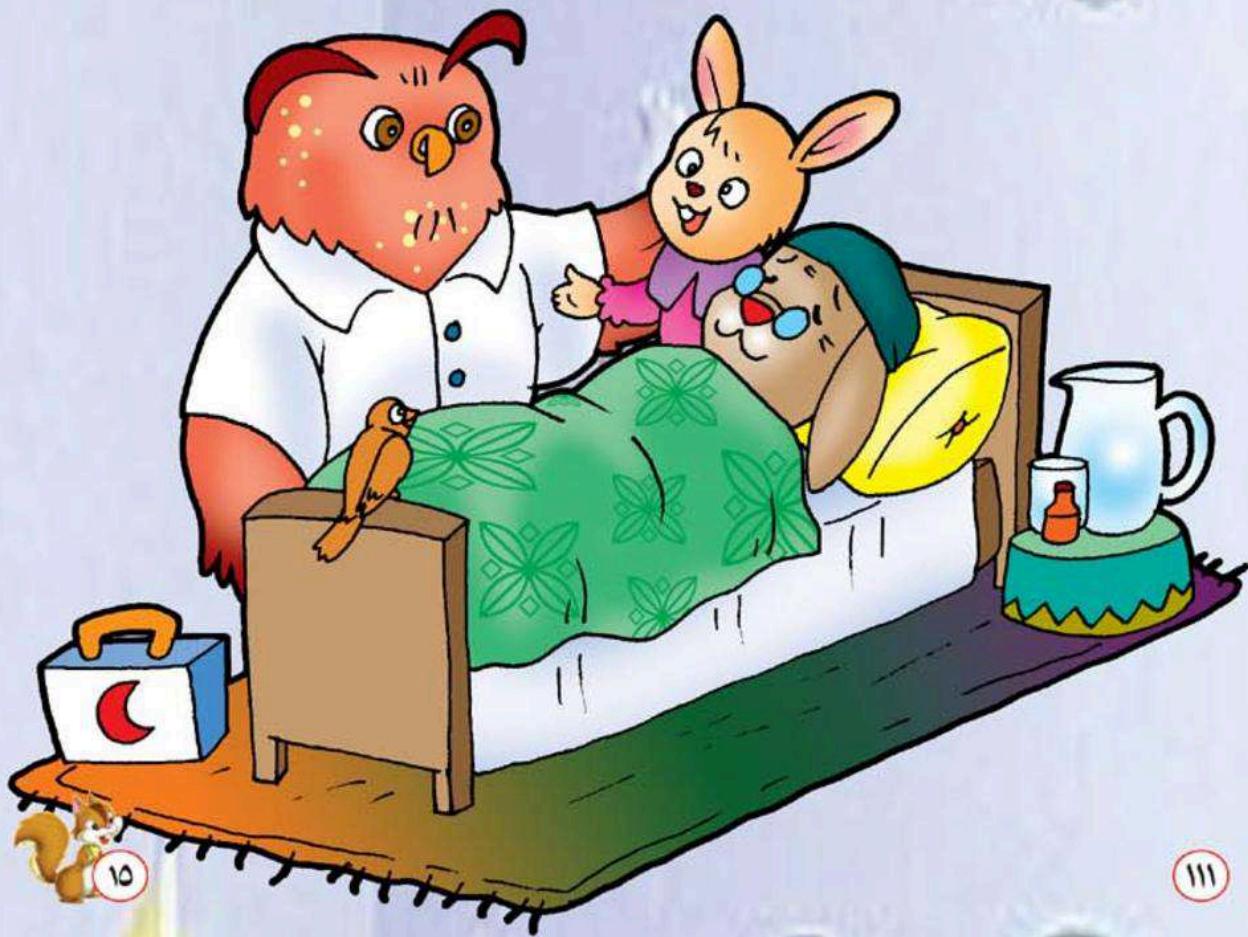
کیفرویشکا بچویک

ئاسیا سالح

رۆزدکى کیفرویشکەكا پىر و نەفيي خۇ ماپۇونە ل مال و دايبابىن كیفرویشکى بچویك چووبۇونە گوندەكى دى ب سەرەدان. كیفرویشکى بچویك ژ مال دويير نەدەفت و ل وان نىزىكى يارى دىكىن. هەفالى وي (چىچۇ) هات و گۇتى: وەردە دا بچىن بۇ خۇ ل دارستانى بگەرىن.

كیفرویشکى گۇت: نە.. ئەز دى ل مال بەم ل دەف داپىرا خۇ و چاقدىرىنىلى كەم هەتا دايبابىن من دىزقىنەفە. چىچۇي رىكاكى خۇ گرت و زېرىقە. كیفريشکى ژى قەستا مال كردا خوارنى بەدەتە داپىرا خۇ، لى دەمىن گەھشتىيە مال دىيت داپىرا وي يا نەخۆشە دناف نەقىنا دا و تا يا هاتىن. كیفرویشکى نەزانى دى ج كەت، لەم بلمىز قەستا هەفالى خۇ (چىچۇ) ئى كر، بەللى ھندىلى گەریا، نەدىت، لەوما بىن ھېقى بۇو و ل بن دارەكى روينىشت و كرە گرى. ل دەمەكى چىچۇ زېرىقە دىيت كیفرویشکى بىن دەكتە گرى، ئىننا گۇتى: تە خىرە؟! وى گۇت: داپىرا من يا نەخۆشە.

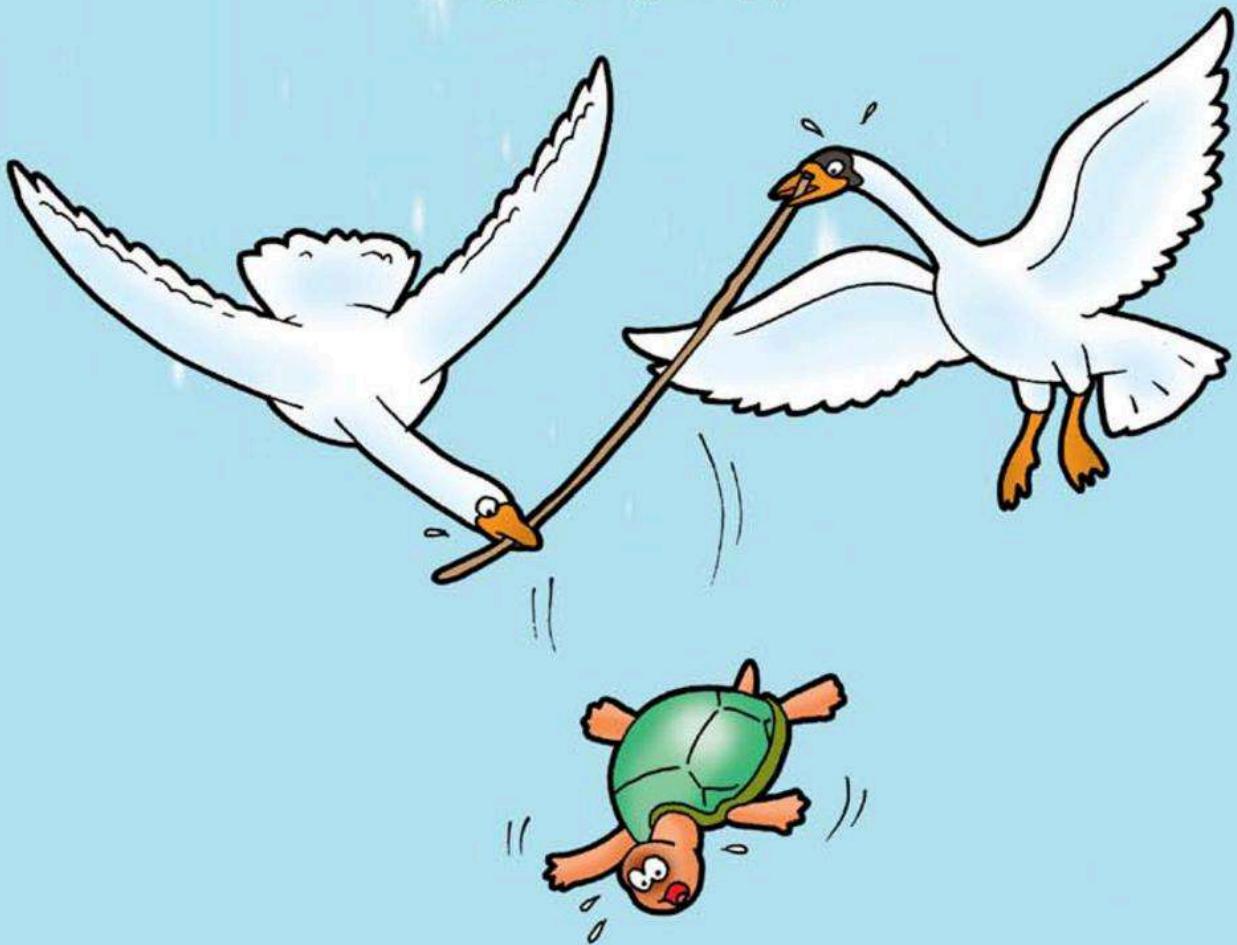
چىچۇي گۇت: خەما نەخۇ نوکە ئەز دى چەم نۆزدارى دارستانى ئىنن. چىچۇ ل باين بەزى چوو و كیفرویشکى مال ھېقىنى كادى كەنگى ھېت و كا نۆزدار كىيە؟! دەمەك بىن چوو، دىيت ئەقە چىچۇ و مامىن (بۆم) هاتن و بلمىز قەستا مالا وان كر و داپىرا كیفرویشکى چارەسەر كر و دەرمان دانى. كەيفا مامىن بۆم گەلەك ب كیفرویشكى هات و دەستخوشىلى كر كۈل دەف داپىرا خۇ مایە. ھەروەسا كیفرویشكى ژى گەلەك سوپاسيا وان كر ب تايىبەت هەفالى خۇ يى سۆزدار (چىچۇ) ئى.

The Talkative Turtle

کویسلی پریز

بەرهەقىرن: عزەت يوسف

A talkative turtle overheard two hunters say that they were planning to catch turtles tomorrow-early morning. When the hunters left, the turtle asked two cranes to help him escape.

کویسەلەكىن پریز دو نىچېرەنان گوھلى بۇو، كۆيى دېبىزىن ئەوان كارى خۇيى كرى كۆ سوبە سېپىدىز زوى كويىسەلا بىگرن. دەمئى نىچېرەنان چووين، كويىسەلەمى داخاز دو قولنگا كر كۆ هارىكاريا وى بىخەن بۇ رەھىقىنى.

"Beautiful white birds," he said, "If you hold a long stick between your beaks, I'll close my mouth tightly in the middle of it, and then you can fly up and carry me to safety."

کویسه‌له‌ی گوتی؛ نهی بالنده‌یین سپی بیین حوان، نه‌گمر هوون داره‌کی دریز بکمنه د دمی خو دا، نمز دی دهقی خو زدپ هافیزمه نیفه‌کا وی، پاشی هوون بفرن و من بگه‌هیننه جهه‌کن نارام.

"Good idea," said the cranes. "But for the plan to succeed, you will have to keep your mouth closed tightly on the stick and you must not say a word." The turtle agreed and biting on the middle of a stick held in the beaks of two birds, off he was carried.

هولنگا گوت؛ هزرده‌کا حوانه، بهل داكو پلان ب سمر بکه‌فیت، دفیت تو دهقی خو زدپ پافیزیه داری و نابیت کرپیتی ژ ته بھیت!
کویسه‌له رازی بwoo و دهقی خو هافیته نیفه‌کا داری د دمی همردو بالندا دا و هاته بلند کرن.

When the two birds were high in the air with the turtle dangling down from the stick, some people in the ground looked up at the strange sight in the sky and said "What clever birds! They figured out how to carry a turtle."

دهمی همردو بالنده دگه‌ل کویسه‌لی ب داری فه هلاویستی بلند بووینه ئاسمانی، هندهک مروفان ل عمردی بهری خو دانه نه‌فاراز و نه و دیمه‌ن سهیری ل ئاسمانی دیتن و گوتون؛ نه‌ف بالنده چند د ژیرن؟ نه‌وان چهوان و دسا هزر کرینه کویسه‌له‌ی بهله‌لگرن؟!

The proud, talkative turtle carried out, "It was my idea" and fell tumbling down to earth and died.

کویسه‌لی حینج و پربیز، نه‌شیا خو و گوت؛ نه‌و هزرا من بwoo!!
پاشی ژور دا ب عمردی کمت و مر.

بیکه نین

جارهکى پيره زنهك دبهر
قوتا بخانهكى را بورى
و گوت: وەي دايىقى
مالى چەند زارۇكىن
ھەين!

خالد خەبىرى

پرسىيار ژ درەوينەكى
ھاتە كرن: نەرى تە
ب ھەمى زېئى خۇ
راستىيەك گۆتىيە؟
درەوينى گوت: نەگەر
نەز بىزىم (بەلى)،
نەقە من درەوهەكا دى
رى كى!

بالىسان عزەت

پشتى مامۇستا ژ شىرۇقە كىرنا وانى ب
دويماهى هاتى گۇته قوتابىيان: يىن
پرسىارەك ھەبىت بلا دەستى خۇ
بلند كەت.

مامۇستا حىبىه تى ما چونكى
قوتابىيەكى ھەردۇ دەستىيەن خۇ بلند
كىرىوون. مامۇستاي گۇتى: تە بۈچى
ھەردۇ دەستىيەن خۇ بلند كىرىنە؟
قوتابى گۇت: چونكى من دو پرسىار
يىن ھەين!

دېرىين مەھمەد

نۇزىدار: ھەر رۆز سىرەكى و
پىشازەكى بخۇ دى كىشا تە
كىم بىت.

پشتى ماوهىيەكى ..
نۇزىدار: كىشا تە كىم بۇو?
نەخۇش: نە خىر نۇزىدار،
كىشا ھەقلىيەن من كىم بۇو!

كىكى

بىلەن مىنزا زارۇڭا

شقانى پەزى

بىلان مىھمان

ل گوندەكى شقانەكى تەماع هەبۇو، رۆزەكى ژ رۆزان قى شقانى پەزى خۇ بر دا بچەرىنىت. ل وى دەمى ھندەك بالندىن گەلەك جوان لدور شقانى كۆم بۇون، د برسى بۇون، لى شقانى ج ژ نانى خۇ نەدaiيى. ژ نشکەكىيى وان بالندا نانى شقانى رەقاند و شقانى بدويىف را كرە غار ھەتا واستىيى و كەت و نفست.

دەمى گورگى دىت شقان يى ژ پەزى خۇ دویر كەفتى دەلىقە بۇ چىبۇو كۆ هىرشن بىكتە سەر پەزى وى، لى بالندىن جوان قىيان ھارىكاريا شقانى بىكەن، لەو ل ھنداش سەرى شقانى زقىرىن و ب دەنگەكى بلند (ويس ويس) كرن ھەتا شقان ژ خە راكرى.

شقانى قەستا پەزى خۇ كر و ژ هىرشا گورگى رىزگار كرن و سوپاسيا بالندا كر و سۆز دا ھەر جار ھندەك ژ نانى خۇ بىدەتە وان.

ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ

خالد خهیروں

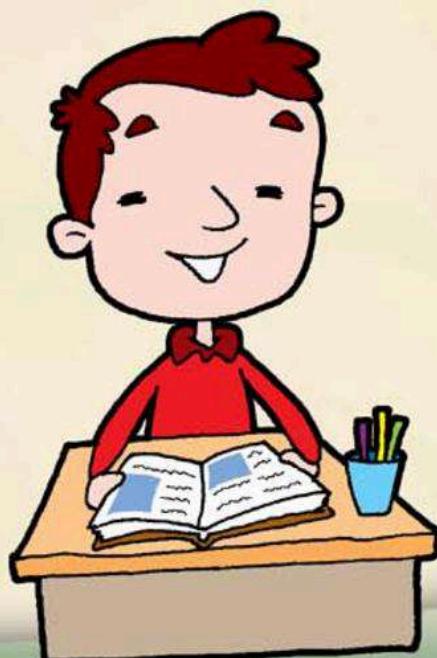
که وی دهشت و زوزانا
 ناچ باغ و گولستان
 که وی من
 بو من دخوینی
 سپینده و نیشاریا
 که وی من
 تو که و کن دلسوزی
 نارما نجا ته یه هه قفسوزی
 که وی من

ମୁଖ ଶକ୍ତିକାରୀ ଜମ

سالم ئەدەمەد نىرسىز

نه ز زاروکه کن چاکم
 خودان روشنی پاکم
 بو خواندنی فیرخوازم
 سرکه فتنی دخوازم
 خواندن هر کاری منه
 نه و پاشه روژا منه
 نه ریبازا پیروز
 هر زدهم هیشیا منه

خو بىنپاسە

چىمەن تاھرو

زارۆكىن جوان.. قوتابخانە ئانکو مالا مه يا دووئى، كۆئەم دەممەكى زۇر ژ ژىئى خۆل وى مالى دېۋرىيىنин و رۆلەكى سەردەكى ھەيە د ئافاکرنا پاشەرۇّزا مە دا، كۆ بېشىقە جوونا مللەتى مە گىرىدایى پاشەرۇّزا مەيە.

زارۆكىن دەلال.. قوتابخانە جەھىن فيربوونا پەرەردە و زانىن و نىاسىينا ھەڤال و مامۆستايىيەن مەيە. ژېھر ۋى چەندى پاراستنا قوتابخانى، جل و بەرگىن مە يىيىن قوتابخانى، كەلوبەلىن قوتابخانى وەكى (پەرتۈوك، دەفتەر) و گرنگىدان ب (پىنۇوس، ژىېرك و راستەك) ان و بەرزەنەكىندا وان ژ رەدۋەتىن جوانىيەن قوتابىيىن نموونەيە.

ھەر زارۆكەك حەز ژ قوتابخانى نەكەت و ژى بېرەقىت دى پاشەرۇّزدەكى رەدش ل ھىقىيا وى بىت و نەشىت كەسايەتىنى بۇ خۆ پەيدا بىكەت. ژېھر ھندى حەز دكەين ھوين ھەمى حەز ژ قوتابخانى بىكەن و ژيانا خۆ خوش بىكەن.

پیشانگارها هه قېشك

ئا: نیبار گولى

نیگارین کوفارى مابۇون، ئەو زى كرنه
خەما من

خودى حەقى من ز وھ چىكەت، مەرۆقىنە
تەمەبل

ما نەز ياكارامە، بەس ئاخ بۇ مەرۆقىنە
تەمەبل

بلا مەرۆق زى ودكى من ب پايىسلە خۇ
لازى كەن

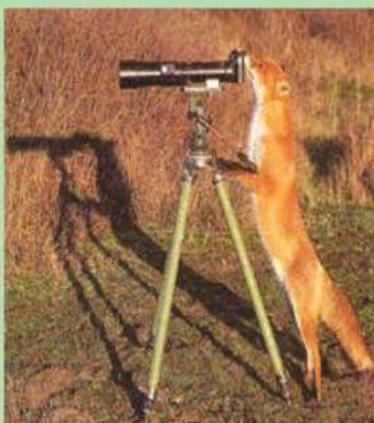
گەلى مەرۆقا.. شەر چېتىن يان
خۇشەويىستى؟

ما نەم بېتەنكىن مەرۆقانىن ئەو مە
دەكەنە پەيکەر؟

خۇ رەقىس و سەما زى مەرۆقا ياز مە
گىرتى

ز بەر زۇلا مەرۆقا، بلا ز دوپى
سەحكەمە مەرىشكا

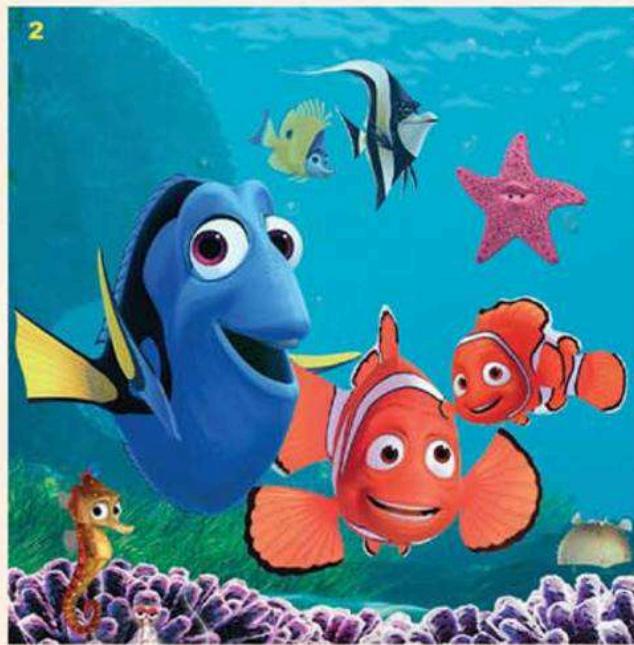
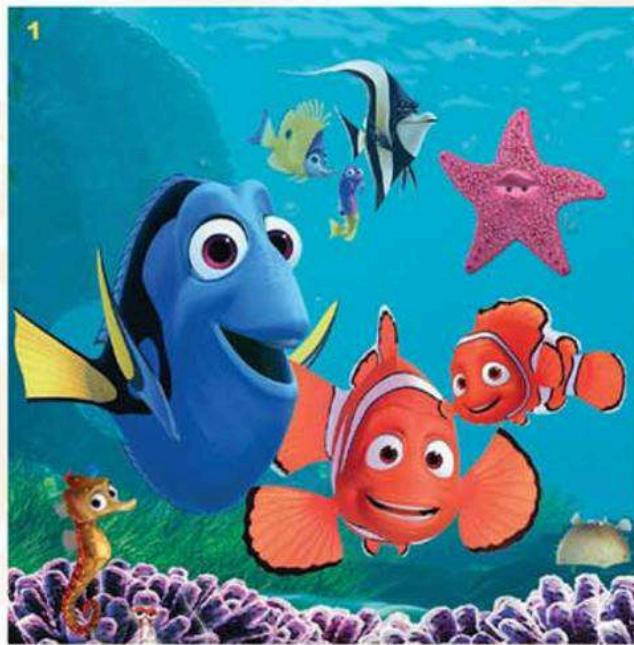
ئەز رەقىم ز بەر مەرۆقا، كەتم دەقى قا
تۆغا

رېنگ بىكە + مۇھىملىقى

نا: نەھىدە بىرى

شهش جودا هییان د ناقبه را ڦان دو
وینه یان دا په یدا بکه!

6

ڦان هر شهش سیه ران، ب تن نیک دکھل
ڦی وینه ی دکونجیت، نو کیڑک سیه ره؟

ر099 کا تیڈیز قان

وهر گیئران: رمندا دوسکی

نافی فی رووہکی کو تو د وینهی دا دبینی (دیونیا) یه و گلهک یئ جوانہ و مرؤوف هزر دکھت کو نہو ژی وہکی همی گولین دی ھیماین جوانی و ھفائیلینی و خوشہویستی یه، لی یا راست نه وسایه؛ جونکی هر وہکی یا دیار بہلگین وی مینا دھفہکن پری ددان خویا دکھت، کو دھمی میشومور و گیانہوهرین بچویکین رخ و دورین وی بدور پیڑانی وان دھف و ددانان ڦه دچن، نیکسہر نہو بہلگین خود دگھهہینته نیک (ھر وہکی دھف بھیته گرتن) و وی نیچیرا بچویک دناؤ خود دا دھیریت. (دیونیا) یئ کھرسته کن کیمیابی ژھراوی یئ ههی، لهو هر زوی گیانہوهر و میشوموران دکوڑیت و دھلینیت و ج شوینواران ژی ناھیلیت.

کاریکاتیر

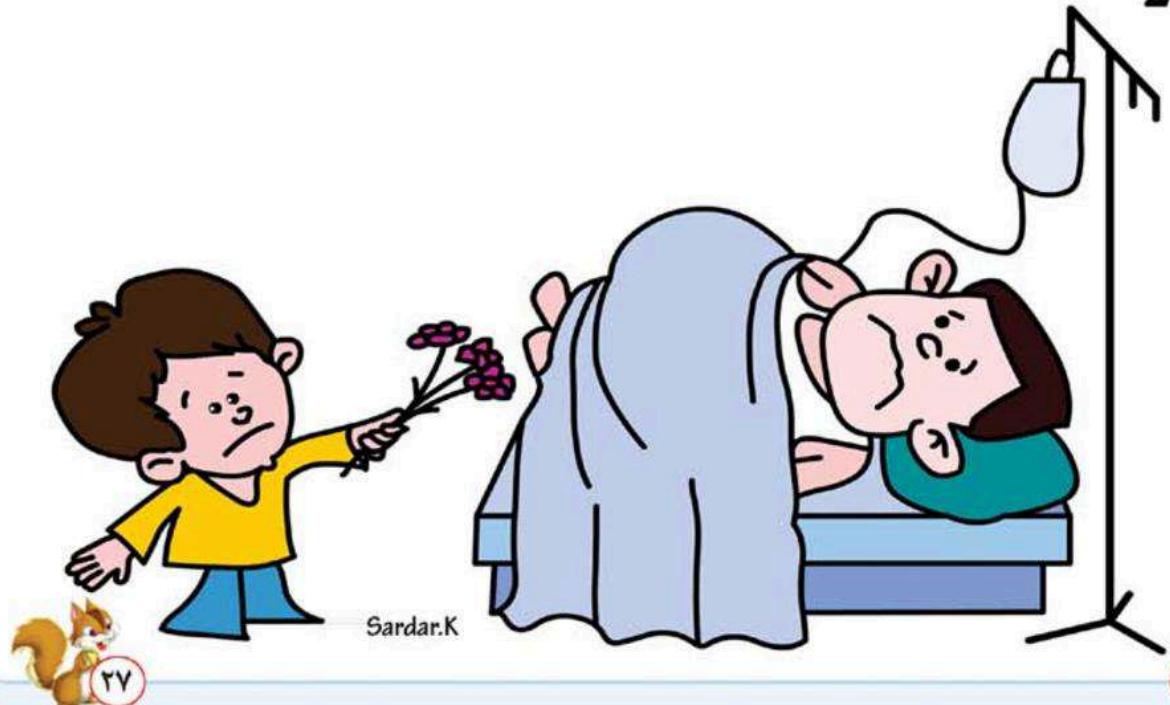

سهردار کیشتهی

1

2

Sardar.K

۲۷

۱۱۱

Kêvrwîşka bihêz

Çirok: Ji torra internêtê

Wergêran ji Erebî: Roj Mihemed

Carekê kêvrwîşkeka biçwîk bi şev li mal bû, gelek yê birsî bû, hindî ji gîyaneweran ditirsîya nedîwîrîya ji mal derkevît ji tirsa ku gîyanewer wî bikujin û goşte wî bixon û xwîna wî firken.

Roja paştir kêvrwîş çû def meta xo û gotê: Metê dê şey min bihêz êxî? Meta wî bersiva wî da û gotê: Çi pê nevêt kurrê min belê here bo min mûyekê sivorey bîne û were.

Kêvrwîşka biçwîk hindek şîrînahî û tiştên xoş bo kirine di kîskekî da û çû. Sivorey li ser darê ew dît, gote kêvrwîşkê: Ew ci tiştin di kîskê te da? gotê: Şîrînahî ne. Sivorey gote kêvrwîşkê: Dê hindeka deye min? Kêvrwîşkê got: Çi pê nevêt. Sivore ji darê hate xwar û qesta şîrînahîya kir, kêvrwîşkê gote sivorey: Bibore dê mûyekê te bo xo bem. Kêvrwîşk bi mûyê sivorey ve çû dev meta xo û gotê: Metê eve min mûyê sivorey ïna, dê ka bêje min dê çawa min bi hêz êxî?

Metê gotê dê ka carê here bo min perrekê elhoy jî bîne û were dê bême te? Kêvrwîşkê rîka xo girt û çû, elhoyek kete di rîka wî da, wî gote helhoy herçend dê min xoy belê min perrekê te divêt, elhoy gotê ci pê nevêt dê te xom û bidwîv ket, lê helho bi qurmê darekê keft û kete erdî, di wê mabeynê da kêvrwîşka biçwîk perrekê wî kêşa û bo meta xo bir û gote meta xo: Dê metê eve min perê elhwî jî ïna, dê min çawa bi hêz êxî?

Meta wî gotê sehet xoş lê hêsta ya may! Ka carê here bo min didanekê marî jî bîne da bi dirustî bêjme te dê çawa bi hêz kevî. Kêvirwîşkê gote meta xo: Metê ma dê çawa didanê marî ïnim, mar dê min xot?! Metê gotê: Heke te mejiyê xo bikar ïna dê şeye marî, kêvrwîşk bi torreyî ve çû û got: Erê boçî meta min vê bi serê min di ïnit? Kêvrwîşkê marek bi rîve dît, bilez çû û marî jî hêriş kire kêvrwîşkê li vêrê û wêrahe, boçî berek bi ser marî da nahêt û di bin ve asê dabit, mar hewarêن xo digehînite kêvrwîşkê û dibêjtê: min qurtal ke te ci bivêt dê deme te.

Kêvrwîşka biçwîk dibêjt: min didanekê te divêt. Mar razî dabit, kêvrwîşk didanekê marî dînte der û marî dihêlite di bin berî ve û qesta meta xo diket û dibêjtê: Metê eve min didanê marî jî ïna, dê ka bêje min dê min çawa bihêz êxî?

Metê gotê: Heke tu yê bihêz nebay da bêjime te, lê ev karêñ te kirîn ramana wê çendê diden ku tu gelek yê bi hêzî.

Îna kêvrwîşka biçwîk zanî ku ew berî hingê yê bi hêz bû lê nedizanî û supasiya meta xo kir û di jîyaneka xoş da jiya.

Her heft rwîvî

Çirok: Zuhêr Ressam

Wergéran û sînariw: babê Dêjînê

Ew nojdarekê didana yê bi nav û
denge, didanêñ xezal û kavirk û
bizn û kêrvîşka bi şarezayî
derman diket, belê wî xêre digel
me!!

Berê xo bidenê.. Xo tu
dibêjî didanek yan kîlbek
bo min nemaye..

Derînana wî bo te
çêtire, çareseriya wî
bi tinê kêşane

Her heft rwîvîyan
biryar dan biçine
dev hirçê nojdarê
didana û pirsyarê
jê biken ka boçî bi
vî rengî ew çare-
seriya dideanêñ
wan diket.

Êvarî her heft
rwîvî beramber
hirçê rawestan,
demê hirçî guh li
pirsyara rwîvîyan
bî, li pişt ber-
çavkên xo yêñ
stwîr ra gîrnijî û
got:

Belê nojdar
me rastî divêt..

Bâse.. Rastî min didanêñ
we ïnane der da mirîşk bi
êminahî û piştrast binivin,
da ji evro pêve mirîşkan
yan balindan nexon..

Bi bêdengî ve
rwîvîyan serê xo
hijandin û li ber hirçî
devêñ xo vekirin û
rwîvîyekî bi tiraneve
got:

Xewnen xoş bibînin..
Geli rwîvîyan...
Bi xatira we..
Bi xatira we..

Nojdar.. diyare tu ji
koma dil pêvemana
balinday!!

بەریکانه؟

پرسیارین قىٽ هژمارى:

- ۱) دیاریا تەپا پىٽى دا کارتا زهر و کارتا سوروج رامان ددھت؟
- ۲) پایتهختى ۋان وەلاتان چنە؟
(چىن - ئەمانيا - كەنەدا)

بەرسقا پرسیارین هژمارا بۇرى:

بەرسقا پرسیارا ئىيىكى: جەگەرخوين

بەرسقا پرسیارا دوووى: (شىرىن - تەحل - ترش - سویر)

پشتى گەلەك زارۇكان بەرسقا پرسیارین مە دايىن و بەرسقىن دروست ھاتىنە
ھەلبۈارتىن، و پشتى پشىنى، خەلات بۇ ۋان زارۇكان دەركەفتىن:

۱) جوان شىرزاڭ

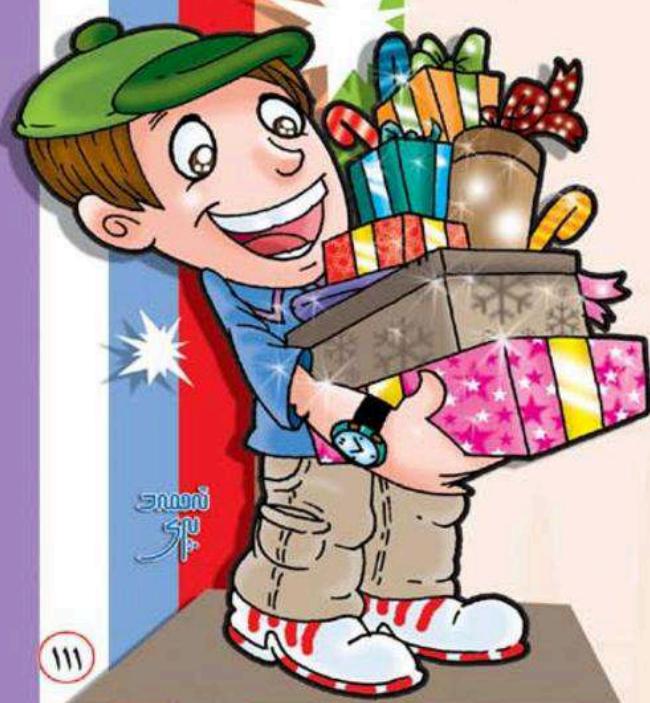
۲) سىپەل مەھمەد

۳) سەميان سەربەست

ئەم پېرۇزباھيا ۋان ھەفلاڭ دىكەين و ھىفييە پشتى دەركەفتىنە كۆفارى،
سەردداندا بارگايانى كۆفارا سەقورە ل (تاخى رەزا، جادا شەھىدىن ئىيىكى شواتى
ل تەنلىش رېقەبەريا بەلاقىرنا بەرھەمىن گازى) بىكەن دا خەلاتىن خۇ
وەربىگەن.

تىبىينى:

داخوازى ۋان زارۇكان دىكەين يىيىن پشکدارىن د
كۆفارا سەقورە دا دىكەن، ھەر بابەتكى بەنلىرىن نافىن
خۇ يىن سىقۇلى ل سەر بىنلىسىن و دىگەل دا وىنەيەكى
فرىكەن.. ب تايىبەت دەمنى ھوين پشکدارىن د
بەريکانى دا دىكەن دا ژ مافى خۇ بىن بەھر نەبن..
دىگەل سوپاسىان.

شکوڑین سچوڑه

مجهود سالح نیسماعیل

نیسراء نیسماعیل

زانی نیسماعیل

محمد کهربیم عهد بدولرہ حمان

نومید رایات

نیلاف فارس عهد بدوللہ

ردیان حه جی

یسرا

زیدرک تھے حسین

هیمن نازاد

سیدرا نیسماعیل

نہ عمان تھے حسین

Sivore

Hijmar 111
îlon
2008

و: سه‌لام بالایی

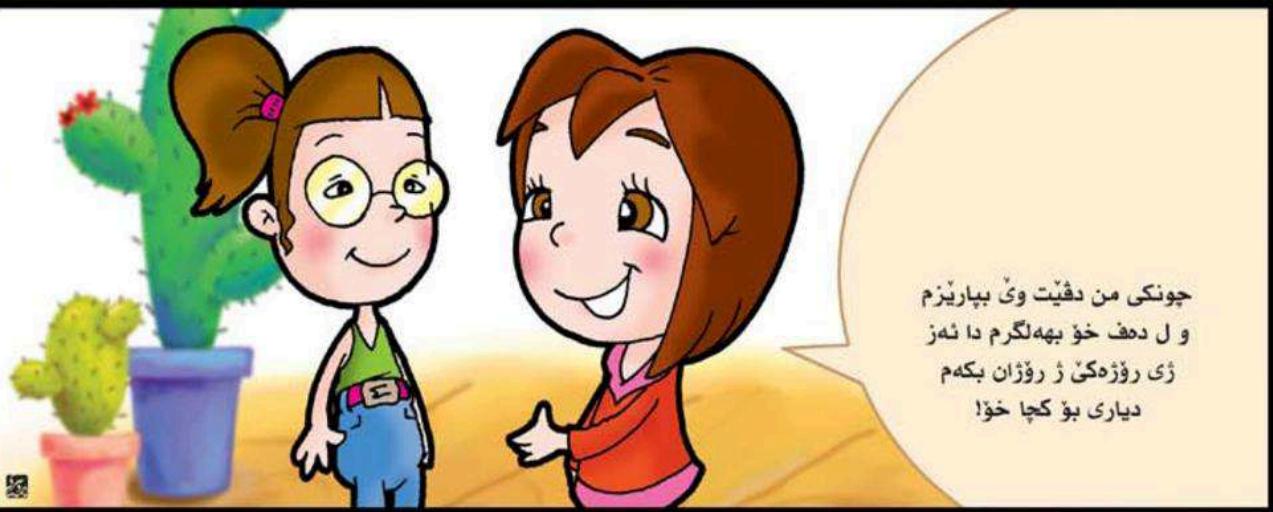
بويکا جوان

بوچى ژ هەميان پتر
تو بەرى خۇ دەدەيە
قىن بويكى ب تىنى!

نهقە جوانلىرىن بويكە و ب بوهاترين
بويكە ل دەف من.
دەمنى ئېرىن من (٢) سال، دايىكا من بۇ
من كربىوو دىيارى.
زېمىر ھندى نەز گەلەك چاقى خۇ
ددەمىن و ھەر دەم پر جا وى شە دەكم و
ئەگەر جلگىن وى پېس بۇون، بۇ
دگۆھۈرم.

چونكى من دېلىت وى بىارىزم
ول دەف خۇ بېھەلگەرم دا نەز
ئى رۆزەكى ژ رۆزان بىكم
دىيارى بۇ كەچا خۇ!